

Bijenale 2018: Da li je arhitektura današnjice u službi čoveka i kako mu unapređuje život?

Icefjord centar na Grenlandu - Dorte Mandrup; foto: Nicola D'Apuzzo

Tema ovogodišnjih Bijenala podstiče iznalaženje rešenja u kojima arhitektura obezbeđuje dobrobit i dostojanstvo svakog građanina ove krhke planete, piše u svom tekstu arhitektnica Ana Mikić D'Apuzzo.

Predsednik La Biennale di Venezia Paolo Baratta zajedno sa kustosima 16. međunarodne izložbe arhitekture Ivon Farel i Šeli MekNamara u zdanju Ca 'Giustinian u Veneciji je 24. maja svečano otvorio 16. međunarodnu izložbu arhitekture koja će se održati od **26. maja do 25. novembra 2018. godine** u delovima grada pod nazivom Đardini i Arsenale, kao i na drugim mestima u Veneciji.

Ivon Farel i Šeli MekNamara su 16. međunarodnu izložbu arhitekture nazvali *Freespace – Sloboden prostor*, i objasnili svoj izbor sledećim rečima: "**Freespace opisuje odnos čoveka i arhitekture koja treba da mu služi, sa akcentom na kvalitet samog prostora.** Fokus teme je sposobnost arhitekture da pruži slobodne, kvalitetne prostore onima koji ga koriste, kao i sposobnosti da pruži odgovore na neizrečene želje korisnika tih prostora."

Srbiju predstavlja rešenje „Slobodna škola je slobodni prostor“ na čelu sa Brankom Stanojevićem inspirisano liberalnom, letnjom školom koju je 10 godina vodio čuveni profesor Bogdan Bogdanović u skromnoj seoskoj kući nadomak Jagodine. Foto: Nicola D'Apuzzo

Ova tema slavi kapacitet arhitekture da pronađe i iskoristi specifične uslove okruženja u svakom projektu i **stavi ih u službu čoveka unapređujući mu život.** *Freespace* pruža priliku da se naglasi besplatna vrednost prirodnih resursa: sunčeve svetlosti, mesečine, vazduha, gravitacije i materijala. Tema podstiče određeni način razmišljanja, novi pogled na svet, iznalaženje rešenja u kojima arhitektura obezbeđuje dobrobit i dostojanstvo svakog građanina ove krhke planete.

Freespace je otvoren svima, demokratski prostor, neprogramiran, neplaniran i slobodan za upotrebu. Postoji razmena energija između ljudi i zgrada, čak i ako nisu planirane ili dizajnirane, tako da same zgrade pronađu načine komunikacije sa ljudima tokom vremena, dugo nakon što arhitekta napusti scenu. Arhitektura ima aktivan i pasivan život. *Freespace* obuhvata slobodu da se zamisli slobodan prostor koji povezuje prošlost, sadašnjost i budućnost kroz nasleđene kulturne slojeve, poput veze između arhaičnog i savremenog.

Hrvatski paviljon nazvan je 'Oblak Pergola / Arhitektura gostoljubivosti' autora Alise Andrašek, Vlatke Horvat, Brune Juričića i Maje Kuzmanović. To je instalacija koja prelazi granice arhitekture, umetnosti i robotike. Foto: Nicola D'Apuzzo

Društvo sjajno napreduje kada starci sade drveće, a znaju da u njihovoj senici nikada neće sedeti
– grčka poslovica.

U okviru teme *Freespace* Biennale Architettura 2018 daje primere, predloge, prikazuje elemente – izgrađene ili neizgrađene javne procese – radove koji pokazuju osnovne kvalitete arhitekture uključujući modulaciju, bogatstvo i materijalnost površine; orkestraciju pokreta, **otkrivajući moć i lepotu arhitekture**.

Izložba ima prostorno, fizičko prisustvo nacionalnih prezentacija različitih razmara i kvaliteta, što utiče na intezitet komunicije kompleksne prostorne prirode arhitekture i posetilaca.

Izložba poziva na emotivni i intelektualni angažman mnogih koji dolaze na Bijenale kako bi bolje razumeli arhitekturu, stimulisali diskusiju o osnovnim arhitektonskim vrednostima i proslavili dokazani trajni doprinos arhitekture čovečanstvu. Na primer, kada je Jorn Utzon osmišljavao betonsko, pločasto sedište na ulazu u Can Lis u Majorci, koje je savršeno oblikovao po ljudskoj meri, u isto vreme je pružio arhitektonski gest dobrodošlice u ovaj prostor.

Australijski paviljon; Foto: Nicola D'Apuzzo

Svako ima pravo da arhitekturom poboljša kvalitet života. Uloga arhitekture je da pruži utočište našim telima i nas duhovno podigne i učini da se lepo osećamo. Lepa fasada koja oblikuje uličnu stranu daje osećaj zadovoljstva prolaznicima, čak i ako nikad ne uđu u tu zgradu. Takođe pogled na uređeno dvorište kroz kapiju pruža isti osećaj. Treba zaći iza vizuelnog i naglasiti ulogu arhitekture u koreografiji svakodnevnog života. Ako vidimo nasu planetu *Zemlju* kao *Klijenta* to donosi sa sobom dugoročne odgovornosti. **Arhitektura je igra svetlosti, sunca, hlađa, meseca, vazduha, veta, gravitacije i način otkrivanja misterija sveta.**

Freespace – Arsenale; Foto: Nicola D'Apuzzo

Odsustvo arhitekture čini svet siromašnjim i smanjuje nivo javnog blagostanja postignutog ekonomskim i demografskim kretanjima.

Predsednik Paolo Baratta izjavio je da se kao i na predhodnim izdanjima Bijenala, nastavlja istraživanje odnosa arhitekture i civilnog društva. Razor između arhitekture i civilnog društva uzrokovani je sve većim teškoćama u izražavanju sopstvenih potreba i pronalaženju odgovarajućih odgovora, zbog tog je došlo do dramatičnih urbanih zbivanja čija je glavna karakteristika izrazito odsustvo javnih prostora ili haotični rast zanemarenih predgrađa i periferija gradova.

Odsustvo arhitekture čini svet siromašnjim i smanjuje nivo javnog blagostanja postignutog ekonomskim i demografskim kretanjima. Ponovo otkriti arhitekturu znači obnoviti snažnu potrebu za kvalitetnim prostorom u kojem živimo, kao oblikom javnog bogatstva koji treba stalno štititi, obnavljati i stvarati.

Nagrade 16. međunarodne izložbe arhitekture

Ceremonija dodele nagrada 16. Međunarodne izložbe arhitekture održana je u subotu 26. maja 2018. u Ca' Giustinianu, sedištu La Biennale di Venezia. Nagrade međunarodnog žirija dodeljene su nacionalnim paviljonima iz sledećih razloga:

Zlatni lav za najbolje nacionalno učešće dodeljen je u Švajcarskoj za ubedljivu arhitektonsku instalaciju koja je vizuelno prijemčiva i jednostavna, ali se bavi kritičnim problemima razmera u domaćem prostoru. Posebna nagrada dodeljena je Velikoj Britaniji za hrabar predlog u kojem se koristi praznina za stvaranje „slobodnog prostora“ za događaje i neformalno okupljanje.

Švajcarskoj paviljon bavi se kritičnim problemima razmera u domaćem prostoru; Foto: Nicola D'Apuzzo

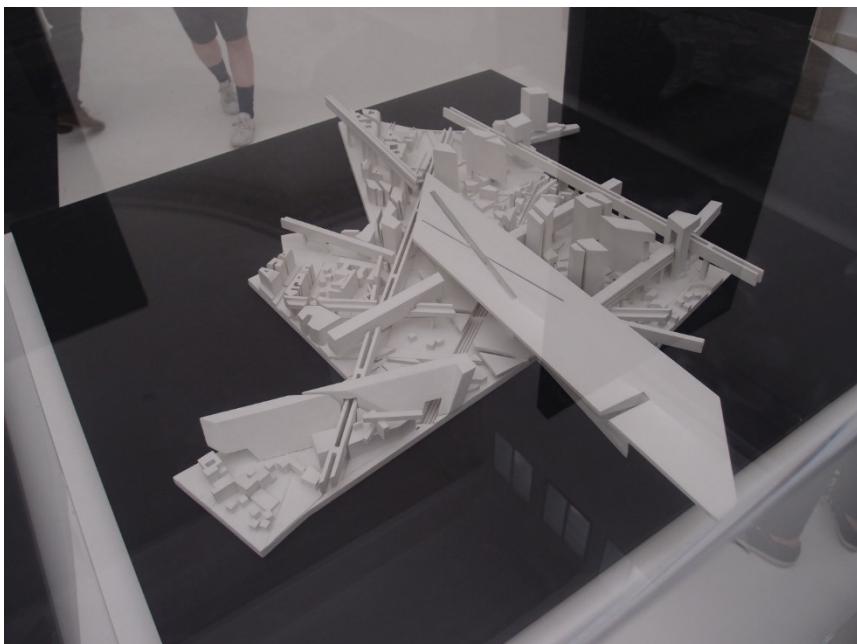
Nagrada **Zlatni lav** za najboljeg učesnika 16. izložbe **FREESPACE** dodeljena je arhitekti **Eduardu Souto de Moura** (Souto Moura-Arquitectos – Porto, Portugal) za preciznost uklapanja dva snimka iz vazduha postojećeg i izgrađenog stanja parcele (farma pretvorena u hotel sa minumumom intervencije), što otkriva suštinski odnos između arhitekture, vremena i mesta. *Freespace* se ovde pojavljuje bez najave, čist i jednostavan. Zlatnog Lava za životno delo po preporuci kustoskinja Ivon Farel i Šeli MekNamara dobio je Kenneth Frampton (Velika Britanija).

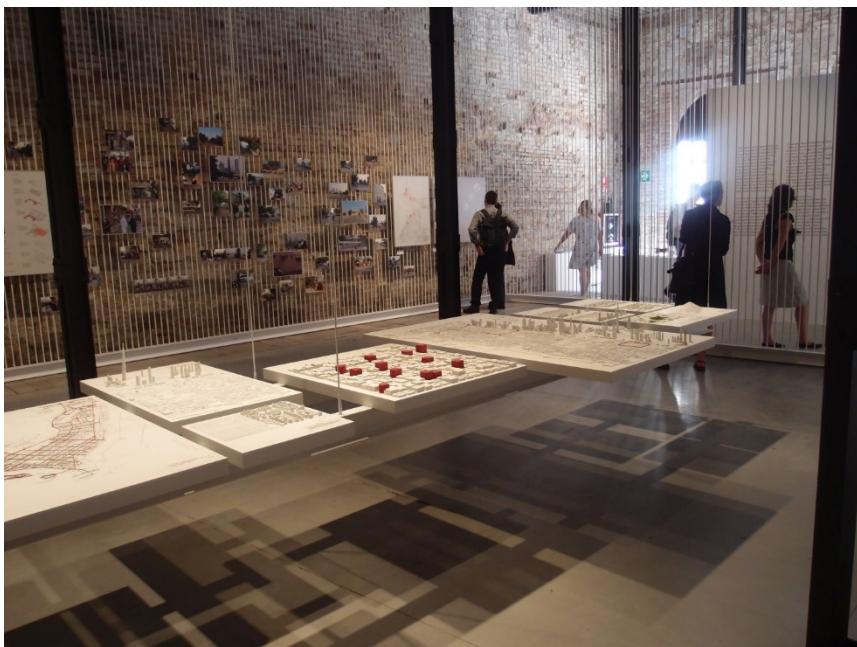
Srebrni **lav** za mlade i perspektivne učesnike dodeljen je Jan de Vilderu, Ingea Vincku, Jo Taillieu (Gent, Belgija), za projekat "slow architecture" u kome se potencira pažljivo planiranje prostora. Specijalna nagrada dodeljena je učesniku Andri Matin (Džakarta, Indonezija), za instalaciju prefinjene izrade koja pruža okvir za razmišljanje o materijalu i obliku tradicionalnih vernakularnih struktura. Posebne nagrade uručene su Rahulu Mehrotri (RMA – Mumbai, Indija, Boston, SAD) za tri projekta koji se bave problemima intimnosti i empatije i predstavljaju uspešan proces postepene difuzije društvenih granica i hijerarhija.

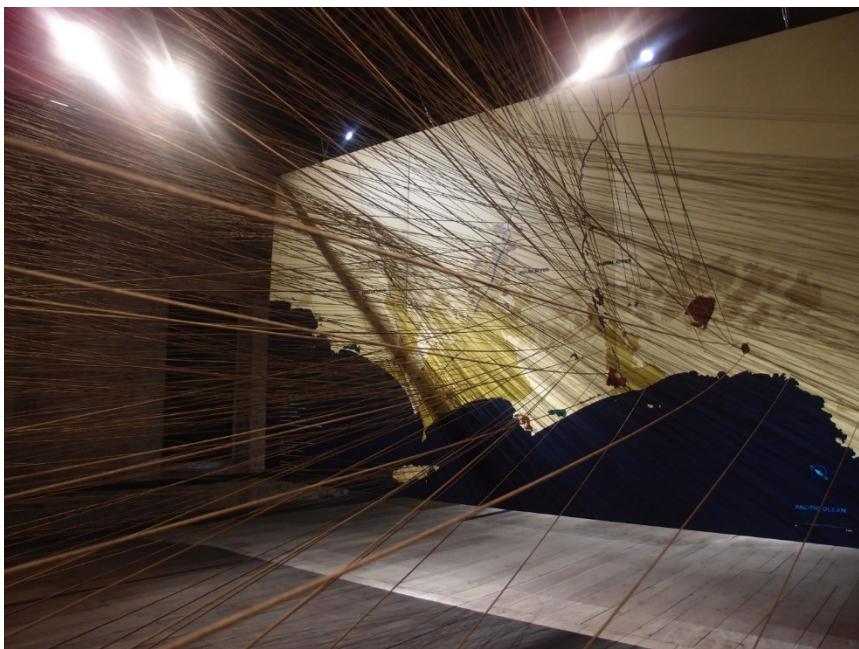
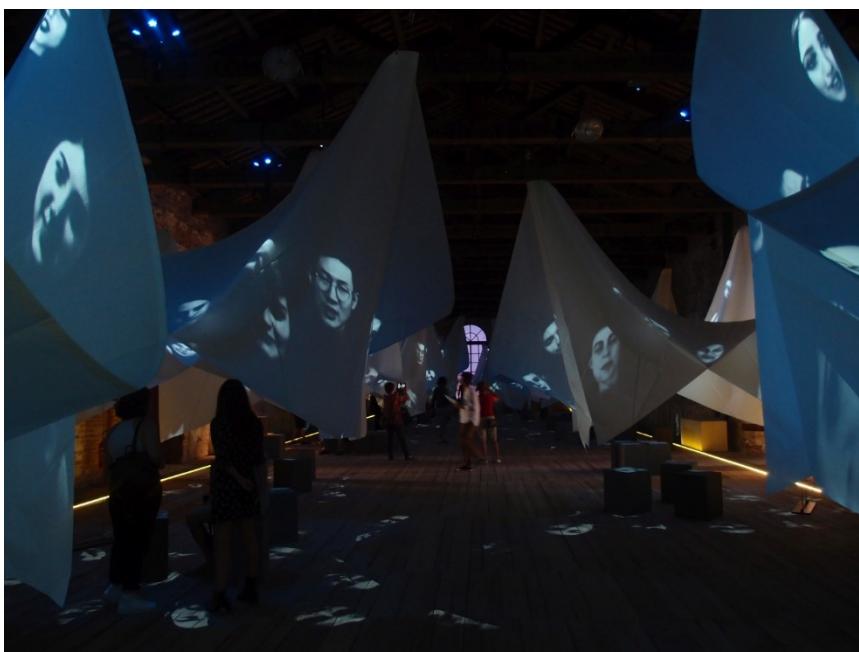
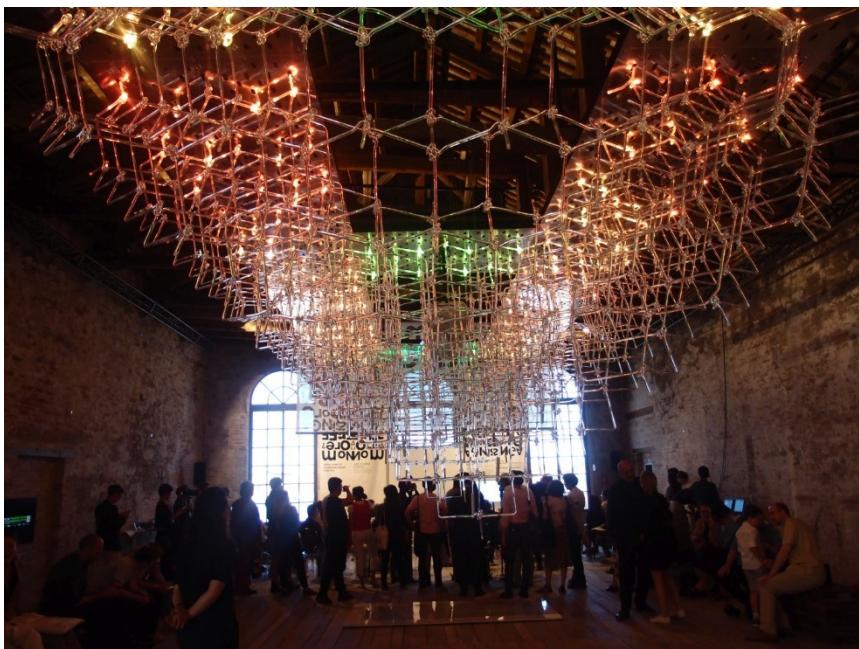
Svi učesnici i svaki nacionalni paviljon su pozvani da dovedu u Veneciju svoje *Freespace*, sa ciljem da zajedno otkrivamo raznolikost, specifičnost i kontinuitet arhitekturi zasnovanoj na ljudima, mestu, vremenu, istoriji, kako bi održali kulturu i relevantnost arhitekture na ovoj dinamičnoj planeti .

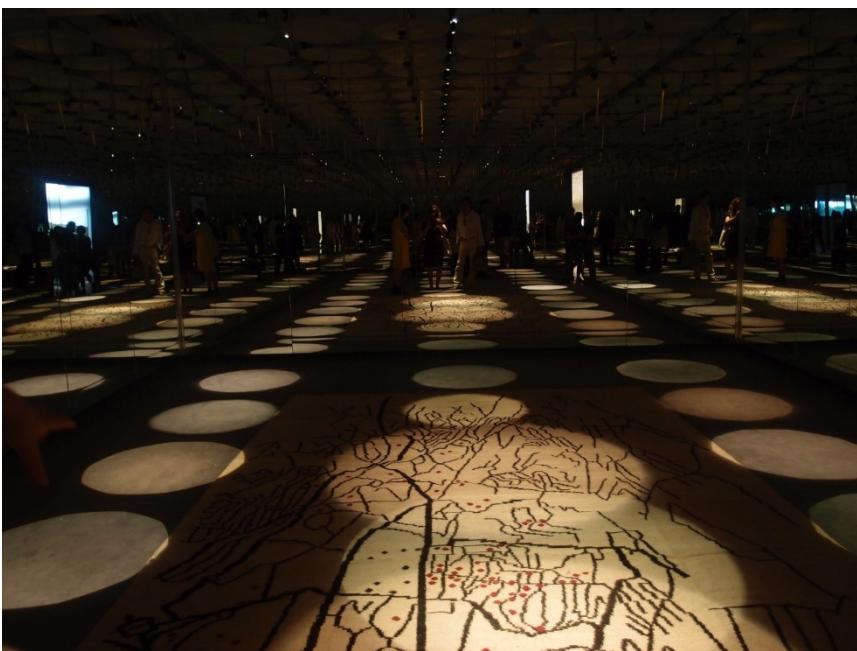
Galerija fotografija s Bijenala 2018

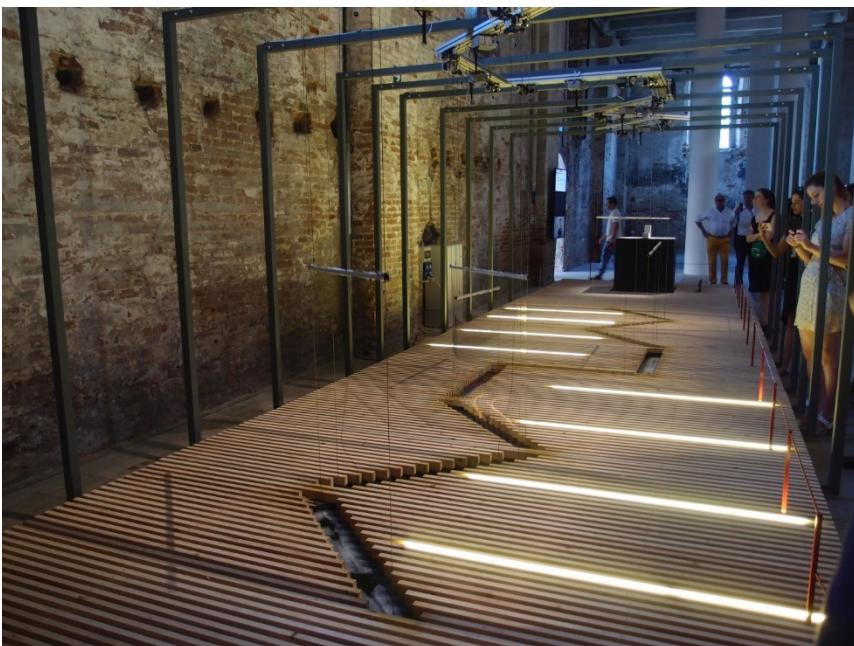

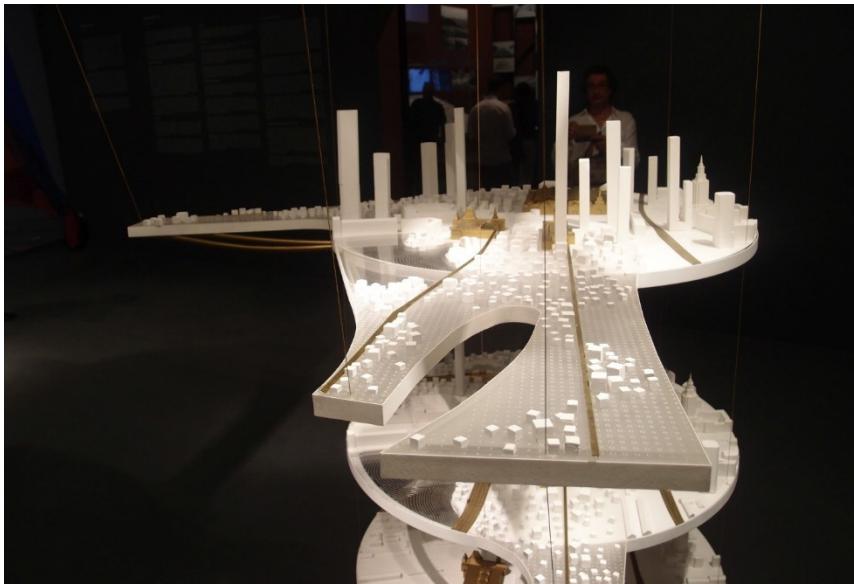

Autor: Ana Mikić D'Apuzzo; sve fotografije: Nicola D'Apuzzo

Ana Mikić D'Apuzzo :Arhitektkinja, umetnica i predavačica koja živi i radi na relaciji između Švajcarske i Japana. Interdisciplinarni pristup umetnosti, arhitekturi, dizajnu, modi i filmu.